

IBERIALAIS-AMERIKKALAINEN SÄÄTIÖ SR

Toimintakertomus 2017

Iberialais-amerikkalainen säätiö

Suomen Madridin-instituutti

Buenos Airesin toimipiste

Toiminta Espanjassa, Portugalissa ja Latinalaisessa Amerikassa

SISÄLLYSLUETTELO

1	IBERIALAIS-AMERIKKALAINEN SÄÄTIÖ SR	1
2	SUOMEN MADRIDIN-INSTITUUTTI	3
2.1	Henkilöstö	3
2.2	Toimitilat	5
2.3	Talous	5
2.4	Kulttuuritoiminta	5
2.5	Tieteellinen toiminta	8
2.6	Koulutuspalvelut ja koulutusyhteistyö	8
2.7	Instituutin julkaisutoiminta	9
2.8	Viestintä ja näkyvyys mediassa	9
2.9	Yhteistyötahot	10
3	BUENOS AIRESIN TOIMIPISTE JA SUOMI-TALO	11
	LIITTEET	13

1 IBERIALAIS-AMERIKKALAINEN SÄÄTIÖ SR

Säätiön esittely

Iberialais-amerikkalaisen säätiön tarkoituksena on edistää espanjalais-portugalilaisen kulttuuripiirin ja Suomen välistä vuorovaikutusta sekä alueiden kulttuurin, taiteen, tieteen ja talouselämän molemminpuolista tuntemusta. Säätiö hallinnoi Suomen Madridin-instituuttia (*Instituto Iberoamericano de Finlandia*), joka tuottaa runsaasti sekä kulttuuriin että tieteeseen liittyvää ohjelmaa. Instituutin toiminta-alueeksi on määritelty koko espanjan- ja portugalinkielinen maailma. Tällä kulttuurisesti ja taloudellisesti merkittävällä alueella asuu yli 700 miljoonaa ihmistä. Vuodesta 2012 toimintaa on laajennettu voimakkaasti perinteisen painopisteen, Espanjan ja Portugalin ulkopuolelle Latalaiseen Amerikkaan.

Vuoden 2017 pääteema oli Suomi 100 -juhlavuosi ja sen ohjelmien toteutus koko laajalla toimialueella. Espanjassa merkittävin juhlavuoden tapahtuma oli Madridin *Museo Nacional de Artes Decorativas*ssa järjestetty 100 esinettä Suomesta -näyttely, joka sai yli 17 000 kävijää. Latalaisen Amerikan keskeisin hanke oli Suomen ulkoministeriön rahoittama taidekoulutusprojekti Kolumbiassa. Instituutilla on yhteensä yhdeksän asiamiestä kahdeksassa Latalaisen Amerikan maassa. Lisäksi instituutilla on asiamies Portugalissa.

Asemamaissa tapahtuvan, instituutin organisoiman toiminnan lisäksi säätiöllä on omaa, lusohispanian kulttuurin yleiseen edistämiseen liittyvää toimintaa Suomessa. Säätiö ja Instituutti osallistuvat Suomen kulttuuri- ja tiedeinstituuttien verkoston, SKTI ry:n kokouksiin Helsingissä.

Säätiön hallitus ja pääsihteeri

Iberialais-amerikkalaisen säätiön hallituksen jäsenet 31.12.2017:

- Varatuomari Juha Korppi-Tommola (puheenjohtaja)
- Professori Pekka Heikkinen, Aalto-yliopisto (varapuheenjohtaja)
- Toimitusjohtaja Kari Korkman, Helsinki Design Week
- Toimittaja Maria Manner, Helsingin Sanomat
- Asiantuntija Jaana Mutanen, EDUFI
- Ulkoasiainneuvos Ari Mäki, Latalaisen Amerikan ja Karibian yksikön päällikkö, UM
- Professori Heikki Pihlajamäki, Helsingin yliopisto
- Yrittäjä Saara Rautanen-Uunila
- Kehittämiskonsultti Maija Seppo
- Viestintäjohtaja Kirsi Seppäläinen, Stora-Enso
- Kansleri Thomas Wilhelmsson, Helsingin yliopisto

30.4.2017 asti hallituksen puheenjohtajana toimi professori Martti Pärssinen. Varapuheenjohtajana toimi 16.2.2017 asti professori Aura Korppi-Tommola ja 22.3.2017–30.4.2017 varatuomari Juha Korppi-Tommola.

Säätiön hallituksen jäseniä olivat 16.2. asti OTT Ritva Pykäläinen-Syrjänen ja professori Aura Korppi-Tommola. Samana ajankohtana Juha Korppi-Tommola, Jaana Mutanen ja Heikki Pihlajamäki aloittivat hallituksen uusina jäseninä.

Säätiön pääsihteerinä toimi Elina Liikanen. Pääsihteerin sijaisena oli 1.1.–28.2.2017 Sarri Vuorisalo-Tiitinen ja 28.2.–30.9.2017 Saara Juusti.

Hallitus kokoontui seitsemän kertaa ja hallituksen työvaliokunta kuusi kertaa. Työvaliokuntaan kuuluivat Martti Pärssinen (30.4. saakka), Thomas Wilhelmsson (16.2. saakka), Aura Korppi-Tommola (16.2. saakka), Juha Korppi-Tommola (22.3. lähtien), Pekka Heikkinen (1.5. lähtien), Maija Seppo ja pääsihteeri. Hallituksen jäsenille ei makseta kokous- eikä muita palkkioita.

Säätiön valtuuskunta

Säätiön valtuuskuntaan kuuluivat vuonna 2017:

Presidentti Tarja Halonen	Anne Lammila
George Berner	Tapio Leskinen
Gustav Djupsjöbacka	Liisa Melo Abreu
Satu Ekman	Ursula Ojanen
Antti Herlin	Päivi Paappanen
Sulamit Hirvas	Alfonso Padilla
Kari Huhta	Heikki Pihlajamäki (16.2.2017 asti)
Risto Ihamuotila	Mikko Pyhälä
Laura Jännti	Helena Ranta
Tapani Järvinen	Aleksi Siltala
Aleksis Kajava	Pekka Tolonen
Markku Kanninen	Jussi Vanhanen
Tuula Karjalainen	Elina Vuola
Harri Kettunen	Carita Wallgren-Lindholm
Riitta Kosonen	Sarri Vuorisalo-Tiitinen (28.2.2017 asti)

Kunniakomitea

Instituutilla on kunniakomitea (*Comité de Honor*), jonka jäseniä ovat perulainen kirjailija Mario Vargas Llosa, joka sai Nobelin kirjallisuuspalkinnon vuonna 2010 sekä vuodesta 2016 lähtien chileläinen kirjailija Antonio Skarmeta. Aikaisemmin kunniakomiteaan ovat kuuluneet kirjailijat Camilo José Cela (1916–2002) Espanjasta ja Jorge Amado (1912–2001) Brasiliasta.

Lähipiiritiedot

Toimet ja taloudelliset edut	Lähipiirisuhteen luonne		
	2 Hallitus	3 Säätiön johtamiseen osallistuvat henkilöt	4 Perheenjäsenet
Johdon palkat, palkkiot ja eläkesitoumukset	–	97 980,45 €	–
Sopimukset	–	–	–
Myönnetty tuki	–	–	–
Annetut lainat, vastuut ja vastuusitoumukset	–	–	–
Sanallinen kuvaus toimista ja taloudellisista eduista	–	Madridin-instituutin johtajan, Buenos Airesin kulttuurituottajan ja säätiön pääsihteerin palkat sivukuluineen	

2 SUOMEN MADRIDIN-INSTITUUTTI

2.1 Henkilöstö

Palkattu henkilöstö

Instituutissa on kaksi vakituista työntekijää: kokopäiväinen johtaja ja osa-aikainen tiedotus- ja hallintovastaava. Instituutin johtajan sijaisena oli 1.1.–28.2.2017 FM Outi Kuoppala. Uutena johtajana aloitti 1.3.2017 espanjalaisen filologian ja Latinalaisen Amerikan alueiden ja kulttuurin asiantuntija, FT Sarri Vuorisalo-Tiitinen. Vuorisalo-Tiitinen vastaa instituutin johtamisesta, taloudesta ja varainhankinnasta, Portugalin ja Latinalaisen Amerikan asiamiesverkoston johtamisesta, instituutin tieteellisestä toiminnasta ja instituutin työstä Team Finland -verkostoissa.

Tiedotus- ja hallintovastaavana toimii FM Luisa Gutiérrez Ruiz. Gutiérrez vastaa lisäksi kulttuurisihteerin tehtävistä, työharjoittelijoiden ohjauksesta yhdessä johtajan kanssa, Euroopan kulttuuri-instituuttien verkoston EUNIC:n yhteistyön koordinoinnista sekä kirjallisuus- ja teatterialan hankkeiden koordinoinnista.

Vuonna 2017 Instituutissa työskenteli kaksi projektityöntekijää. Latinalaisen Amerikan kulttuurituottajana 1.3.–31.12.2017 toimi kasvatustieteiden maisteri Outi Kuoppala. Kuoppala toimi myös Instituutin galleriavastaavana ja koordinoi Portugalin ohjelman. Kasvatustieteiden maisteri Anna Lipasti toimi osa-aikaisena koulutusasioiden koordinaattorina.

Harjoittelijat

Eri oppilaitosten lähettämien suomalaisten harjoittelijoiden tuomat lisähenkilöstöresurssit ovat tärkeä osa yhteensä kolmea toimipistettä ylläpitävän Instituutin käytännön toimintaa.

Harjoittelijat tulivat eri oppilaitosten, Opetushallituksen (ent. CIMO) ja työvoimatoimistojen kautta. Pääsääntöisesti oppilaitokset tukevat harjoittelua apurahoilla. Instituutti ei rahoita harjoittelua. Alasta riippumatta kaikki harjoittelijat osallistuvat Instituutin tapahtumien järjestämiseen sekä asiakaspalvelutehtäviin.

Vuonna 2017 Madridin-instituutissa työskenteli yhteensä kahdeksan harjoittelijaa:

Nimi	Harjoittelun ajankohta	Tehtäväalue	Korkeakoulu / harjoittelun rahoittaja
Saara Oinonen	1.6.2016–31.7.2017	Kulttuuriassistentti Suomenruotsalaiset hankkeet	Svenska Kulturfonden
Lauri Saksa	16.1.–15.5.2017	AV-assistentti, videotyöt	TE-Toimisto
Paulina Oksa	1.3.–31.5.2017	Talousassistentti	Metropolia / Erasmus+
Laura Puhakka	16.1.–14.6.2017	Kulttuuriassistentti	Coventry University / Erasmus+
Ruta Kaskeleviciute	1.7.–30.9.2017	Viestintäassistentti	Universität Wien / Erasmus+
Salla Kosunen	1.8.–31.12.2017	Talousassistentti	Helsingin yliopisto / Erasmus+

Mirva Romppainen	1.9.2017–5.1.2018	Kulttuuriassistentti	Tampereen yliopisto / Erasmus+
Andrea Wickström	1.9.2016–28.2.2017	Kulttuuriassistentti Suomenruotsalaiset hankkeet	Svenska Kulturfonden

Buenos Airesin toimipisteessä oli kaksi harjoittelijaa:

Anna-Leea Häkli	1.2.–30.6.2017	Kulttuuri- ja media-assistentti	Universidad de Roma "La Sapienza" / CIMO
Jenni Toivonen	17.7.–16.12.2017	Kulttuuri- ja media-assistentti	Tampereen yliopisto / OPH

Asiamiesverkosto

Instituutilla oli asiamiehet vuonna 2017 kahdeksassa Latinalaisen Amerikan maassa:

- Argentiina: Jali Wahlsten
- Brasilia: Hanna Helstelä ja Pasi Loman
- Chile: Diego del Pozo
- Kolumbia: Netta Varga
- Kuuba: Riitta Mäki
- Meksiko: Marja Salaspuro
- Peru: Paula Kylmämaa
- Uruguay: Tarja Laaksonen

Lisäksi Instituutilla oli asiamies Portugalissa, ammattimainen kulttuurituottaja Francisca Aires.

Asiamiehet ovat pääosin suomalaisia. He tuntevat hyvin sekä suomalaista että kohdemaansa kulttuuria, kieliä ja yhteiskuntia, ja heillä on laajat alueelliset verkostot. Jokaisella heistä on korkeakoulututkinto kulttuurin, median, elinkeinoelämän tai talouden alalta.

Asiamiehet edustavat Instituuttia asemamaansa Team Finland -verkostossa. Suomi 100 -juhlavuoden hankkeiden koordinointi vahvisti säätiön pitkän aikavälin strategista tavoitetta integroida asiamiehet kiinteäksi osaksi Team Finland -työtä. Suomen edustustojen verkostojen yhdistäminen Instituutin kulttuurituotannon osaamiseen on moninkertaistanut kulttuuriviennin resurssit kohdemaihin. Ohjelmat suunnitellaan yhdessä Instituutin johtajan kanssa, mutta projektien paikallisesta koordinoinnista vastaavat asiamiehet. He myös hoitavat mediayhteydet ja toimittavat tiedotusmateriaalin Instituutille. Lisäksi Portugalin asianainen vastaa Instituutin kaiken tiedotusmateriaalin kääntämisestä portugaliksi. Myös Brasilian asiamiehet osallistuvat portugalinkielisen aineiston tuottamiseen.

Asiamiehet toimivat Instituutin johtajan alaisuudessa lukuun ottamatta Buenos Airesin toimipisteen kulttuurituottajaa, joka toimii Iberialais-amerikkalaisen säätiön hallituksen alaisuudessa. Instituutin oman määräaikaisen Latinalaisen Amerikan kulttuurituottajan panos Suomi 100 -vuoden tapahtumien ja UM:n rahoittaman Kolumbian taidekoulutushankkeen sekä Portugalin tapahtumien koordinoinnissa asiamiesten kanssa oli keskeinen.

SKTI ry:n jäsenistä Instituutti on ensimmäinen ja ainoa, jolla on asiamiesverkosto. Instituutin kokemuksia aiheesta voidaan hyödyntää muiden laajan toiminta-alueen omaavien instituuttien suunnitellussa vastaavaa toimintaa.

2.2 Toimitilat

Instituutilla on Madridissa kaksi toimipistettä. Päätoimitila (260 m²) sijaitsee Chamberín kaupunginosassa. Toimistotilan lisäksi siihen kuuluu näyttelytila ja kirjasto. Instituutti on auki yleisölle kello 10.00–18.00 arkipäivisin.

Instituutilla on myös toimipiste Madridin Complutense-yliopiston filologisen tiedekunnan D-rakennuksessa. Järjestely liittyy Helsingin yliopiston ja Complutensen väliseen yhteistyösopimukseen. Toimistotilaa käytetään infopisteenä ja tutkijatilana. Toimipiste on auki yleisölle maanantaista torstaihin kello 10.00–14.00.

Suomalais-espanjalainen kauppakamari toimii Madridin-instituutin tiloissa. Kauppakamarin läsnäolo Instituutissa vahvistaa Team Finland -toimintaa ja yhteistoimintaa elinkeinoelämän kanssa.

Instituutilla on lisäksi vuokratut tilat osoitteessa Calle Caracas 5A, 2A, 28010 Madrid, joita käytetään Instituutin työ-, vastaanotto- ja edustustiloina sekä instituutin johtajan asuntona.

2.3 Talous

Vuonna 2017 Instituuttia ylläpitävä Iberialais-amerikkalainen säätiö sai suurimman osan tuloistaan perusrahoituksena Opetus- ja kulttuuriministeriöltä (myöhempänä OKM). Vuonna 2017 yleisavustus oli 375 500 euroa. Avustuksella katettiin säätiön ja Instituutin kiinteitä kuluja (mm. henkilöstö- ja kiinteistökulut ja vakuutukset) sekä ohjelmatoiminta Espanjassa, Portugalissa ja Latinalaisessa Amerikassa.

Tämän lisäksi Svenska Kulturfonden myönsi Instituutille 5 000 euron apurahan.

Ulkoministeriö myönsi instituutille 12.12.2016 24 000 euroa taidekoulutushankkeeseen Kolumbian aseellisesta konfliktista kärsineillä alueilla. Ulkoministeriö avasi lokakuussa 2017 edustuston Kolumbiaan, ja ohjelmallaan instituutti halusi vahvistaa Team Finland -toimintaa alueella itsenäisyyden juhluvuonna.

Buenos Airesin toiminnan ja professori Martti Pärssisen johtaman tieteellisen projektin kulut katettiin projektirahoituksella.

Suomalais-espanjalaiselta kauppakamarilta Instituutti sai tilavuokrana 1 200 euroa.

Instituutin kirjamyynti vuonna 2017 oli vähäinen. Instituutin omistamien kirjojen kokonaisarvo oli 11 177,78 euroa.

Vuonna 2017 yleisavustuksella katetut säätiön ja Instituutin yhteiskulut olivat 337 238,34 euroa.

2.4 Kulttuuritoiminta

Vuoden 2017 kulttuuritoiminnan päätapahtuma oli Suomi 100 -juhlavuoden näyttely *100 esinettä Suomesta*. Näyttely oli Madridin Artes Decorativas -museossa 16.11.2017–16.1.2018 ja se keräsi 17 141 kävijää.

Suuri osa vuoden 2017 taloudellisista ja henkilöstöresursseista käytettiin muuallakin Instituutin toimialueella Suomi 100 -juhlavuoden ohjelman toteutukseen. Instituutin Suomi 100 -ohjelman läpileikkaava teema oli suomalainen taidekoulutus.

Instituutin Suomi 100 -ohjelma toteutettiin useassa maassa yhteistyössä kohdealueen Team Finland -verkostojen kanssa. Kumppaneina olivat Suomen edustustot Espanjassa, Uruguayssa, Chilessä, Perussa, Meksikossa ja sen alaisena Kuubassa. Suomessa pääkumppanit olivat Helsingin Designmuseo, AV-arkki, Helsingin kuvataidelukio sekä ulkoministeriö ja valtioneuvoston Suomi 100 -ohjelma.

AV-arkki tuotti Instituutille ja sen Team Finland -verkostolle juhluvuoden ajaksi suomalaisen videotaidekoosteen. Valtioneuvoston Suomi 100 -rahoituksella Instituutti tuotti itsenäisyyden ajasta kertovan espanjankielisen sarjakuvateoksen. Sarjakuvataiteilija oli argentiinalainen Ignacio Minaverry.

Helsingin kuvataidelukion kanssa Instituutti tuotti tekstiilityön opiskelijoille järjestetyn kilpailun tuloksena silkille painatetun itsenäisyyden juhlahuivin.

Suomi 100 -lahjapakettina toimitettiin kaikkiin toiminta-alueen edustustoihin ja asiamiehille instituutin uusi, kaksikielinen esite (espanja-portugali), juhlasarjakuva sekä huivi omaan käyttöön ja yhteistyökumppaneille lahjoitettavaksi.

Yhteensä tapahtumia oli vuoden 2017 aikana 40 Espanjassa ja Portugalissa, neljä Suomessa ja 23 Latinalaisessa Amerikassa.

Tarkat koko toimialueen tapahtumatiedot liitteessä 1.

Toiminta Espanjassa

Espanjassa Instituutti järjesti toimintaa sekä omissa tiloissaan että ulkopuolisissa tapahtumapaikoissa. Päätapaus *100 esinettä Suomesta* -kiertonäyttelystä tehtiin mm. ohjelma RTVE:n *Canal Europa* -kanavalle ja se herätti paljon kiinnostusta erityisesti Instituutin ja museon sosiaalisen median kanavilla. Avajaisissa 16.11.2017 soitti Instituutin tukeman Antonio Soler -kamariorkesterin jäsenistä koottu kvartetti Sibeliuksen musiikkia. Instituutin omassa galleriassa eniten vierailuja oli valokuvataiteilijoiden Timo Kellaranta, Christoffer Relander ja Tero Puhon näyttelyissä, yhteensä noin 550 kävijää.

Instituutti kuuluu EUNIC Espanjaan, eurooppalaisten kulttuuri-instituuttien ja suurlähetystöjen verkostoon. Instituutin oman gallerian ulkopuolella muut tärkeimmät tapahtumat Madridissa olivat Instituutin osallistuminen Madridin kirjamesseihin toukokuussa yhdessä muiden Pohjoismaiden kanssa, EUNIC-verkoston kielten viikko syyskuussa ja Rax Rinnekankaan elokuvanäytös Maailman viimeinen kirjakauppa *Círculo de Bellas Artes* marraskuussa 2017. Näytökseen saapui 170 katsojaa.

EUNIC:in kielten viikon päävieras oli suomenruotsalainen kirjailija Kjell Westö, joka osallistui Cervantes-instituutin kirjailijaneeliin esitellen uusinta espanjaksi käännettä teostaan *Espejismo 38*. Paikalla oli n. 80 kuulijaa. Instituutissa järjestettiin myös kääntäjäseminaari, opastettu kierros ja Goethe-instituutissa EUNIC-verkoston yhteistapahtumassa suomen ja suomenruotsin kielikylpyjä.

Vakituisena toimintana Club de Finés eli suomen kielen kerho kokoontui sekä Instituutin kirjastossa että sen ulkopuolella yhteensä kahdeksan kertaa vuonna 2017. Klubi tarjoaa keskustelua, mahdollisuuden aktivoida suomen kielen suullista taitoa ja tutustua suomalaiseen kulttuuriin.

Toiminta Portugalissa

Vuonna 2017 Instituutin päätapaus Portugalissa oli valokuvaaja Christoffer Relanderin näyttely, joka siirtyi Lissabonin keskustassa sijaitsevaan Mona Idea Store -galleriaan Madridista ajalle 5.12.2017–12.1.2018. Avajaisissa oli mukana Suomen Portugalin suurlähettiläs Tarja Laitinen, Instituuttia edusti asianainen Francisca Aires.

Instituutti on myös Portugalissa mukana eurooppalaisten kulttuuri-instituuttien ja suurlähetystöjen verkostossa, EUNIC Portugalissa. Se järjestää vuosittain kaksi tapahtumaa, *Noite da literatura europeian* ja *Día Europeo das Linguas*, joihin Instituutti säännöllisesti osallistuu.

Toiminta Latinalaisessa Amerikassa

Instituutin tärkein projekti Latinalaisessa Amerikassa vuonna 2017 oli Suomen ulkoministeriön rahoittama kehitysyhteistyöprojekti *AUTORRETRATO YA!* Kolumbiassa. Muissa toiminta-alueen maissa keskityttiin itsenäisyyden juhluvuoden ohjelmaan. Ohjelma toteutettiin kuudessa maassa. Kuuban tapahtuma siirrettiin maata kohdanneen hurrikaanin vuoksi seuraavalle vuodelle.

Kolumbian hankkeessa kaksi suomalaista kouluttajaa perehdytti kolumbialaisia asiantuntijoita Finfami ry:n kehittämän metodin pohjalta luotuun AUTORRETRATO YA! -menetelmään. Kyseessä on taidepraktiikoita soveltava kasvuryhmämalli, jonka tavoitteena on edistää sisällissodan uhrien palautumista rauhan ajan yhteiskuntaan. Hankkeen ensimmäinen vaihe toteutettiin toukokuussa 2017, toinen vaihe siirtyi tammikuulle 2018. Suomesta Bogotassa oli kouluttamassa toukokuussa taitelija Sanni Sihvola. Toisessa vaiheessa kouluttajina oli työpari taiteilija Sanni Sihvola ja psykoterapeutti Ursula Hallas. Koulutuksesta annettiin todistus, joka pätevöittää paikalliset osallistujat opettamaan menetelmää edelleen. Osallistujia molemmilla kursseilla oli noin 20.

Näkyvimvät muut tapahtumat olivat valokuvanäyttely Méxicossa Paseo de la Reformalla yhteistyössä Suomen Meksikon suurlähetystön kanssa ja kirjailija Aki Ollikaisen osallistuminen Porto Alegren kirjamessuihin. Meeri Koutaniemen, Tomi Parkkosen ja Lars Kastilan valokuvia oli esillä Méxicon kaupungin ulkoilmagalleriassa Las Rejas de Chapultepec, jonka ohi kulkee päivittäin tuhansia ihmisiä. Teokset oli ripustettu kadun puolelle puistoa ympäröiviin teräskaiteisiin. Koutaniemi ja Parkkonen olivat molemmat näyttelyn avajaisissa. Ollikainen esitteli *Nälkävuosi*-romaaninsa portugalinkielistä käännöstä, jonka on tehnyt Instituutin Brasilian asiamies Pasi Loman.

Perussa muusikko Ulla Suokon projekti Perun köyhien aluiden kouluissa kattoi laajan toimialueen ja osallisti paljon lapsia, joilla ei muutoin olisi mahdollisuuksia päästä vastaaviin tapahtumiin. Lastenkulttuuriin liittyi myös kirjailija Timo Parvelan vierailu Liman kirjamessuilla.

Chilessä päähanke yhdessä Suomen Chilen suurlähetystön kanssa oli Väinö Auerin teoksen *Tulimaa* käännös espanjaksi. Uruguayssa esiteltiin suomalaista arkkitehtuuria paikan päällä uudestaan painetuin, Espanjaa aikaisempina vuosina kiertäneen Jussi Tiaisen näyttelyn paneelein.

Argentiinassa järjestettiin yhteistyössä Suomen suurlähetystön kanssa *Grand Dinner*, ulkoilmaillallinen sekä mm. loppuunmyyty Aki Kaurismäki -elokuvasarja aiheeseen liittyvine paneelikeskusteluineen Kino Palais -teatterissa Buenos Airesissa.

Toiminta Suomessa

Suomessa Instituutti tekee pääkaupunkiseudulla yhteistyötä kahden vakiintuneen lusohispaanisen kielialueen kulttuuritoimijan, lasten kulttuurifestivaali Kolibrín ja elokuvafestivaali Cinemaissín kanssa. Instituutti oli näkyvästi esillä tapahtumien viestinnässä.

Kolibrí

Kolibrí on vuodesta 2015 järjestetty kaksi-/monikielisten perheiden tapahtuma pääkaupunkiseudulla. Espanjan- ja portugalinkielisiä tapahtumia ovat työpajat, konsertit, näyttelyt, seminaarit ja lukutuokiot. Kolibrí-festivaali järjestettiin kolmessa kaupungissa: 10.6. kulttuurikeskus Caisassa Helsingissä, 14.6. Tikkurilan kirjastossa Vantaalla ja 17.6. Entresse-kirjastossa Espoossa. Instituutti tuki kaksikielisyysseminaarin videointia ja espanjalaisen kuvittajan, Isidro Ferrerin teosten kuljetusta Suomeen festivaalia varten. Yhteistyökumppaneina Suomessa olevat espanjankielisten maiden ja Brasilian lähetystö.

Cinemaissí

Cinemaissí on vuodesta 2005 järjestetty Latinalaisen Amerikan elokuvafestivaali Helsingissä. Uuden festivaalijohtajan myötä tapahtuma laajeni vuonna 2017 huomattavasti: kävijämäärä kasvoi edellisvuodesta 48 %, yhteensä 3565 kävijää elokuvissa ja oheistapahtumissa. Vuoden 2017 festivaali oli omistettu aiemmin keväällä menehtyneelle edelliselle johtajalla Jaime Potenzelle, keskeiselle Suomen latinalaisamerikkalaisyhteisön aktiiville.

Instituutin Chilen asiamies Diego del Pozon elokuva *Cantalao* oli yksi festivaalin pääelokuvista. Instituutti tuki yhdessä Chilen Suomen suurlähetystön kanssa Del Pozon matkaa festivaalille. Del Pozon osallistui kolmeen *Cantalao*-elokuvan näytäntöön ja niitä seuraaviin järjestettyihin keskusteluihin ja Q & A -sessioihin. Lisäksi hän piti kirjallisuusaiheisen esitelmän Helsingin yliopistolla ja osallistui kirjallisuuspaneeliin Luckan Verandan -kulttuuritilassa.

2.5 Tieteellinen toiminta

Yhdistynyt diversiteetti -hanke

Instituutti on ollut keskeisesti mukana hankkeessa alusta alkaen ja se osallistuu edelleen hankkeen kehittämiseen ja jatkotutkimuksiin partnerina. Suomen Akatemian rahoittama nelivuotinen *Yhdistynyt diversiteetti* -suurhanke, jota johti Iberialais-amerikkalaisen säätiön hallituksen puheenjohtaja, Helsingin yliopiston Latinalaisen Amerikan tutkimuksen professori Martti Pärssinen, on saanut jatkorahoituksen Turun yliopiston ja Helsingin yliopiston konsortiohankkeessa.

Hanke on vaikuttanut keskeisesti siihen, että perinteistä käsitystä Amazonin sademetsäalueen neitseellisyydestä on arvioitu uudelleen. Hanke rekonstruoi Amazonian alueen kulttuurisia, taloudellisia, etnisiä ja demografisia prosesseja, jotka vaikuttivat sieltä löytyneiden suurten maakuvioiden eli geoglyfien syntyyn. Projekti tekee yhteistyötä brasilialaisten kumppaniyliopistojen kanssa, kouluttaa paikallisia opiskelijoita sekä kertoo alueen asukkaille maakuvioiden ja niiden merkityksestä kulttuuriperinnölle. Palvelut radiohiilinäytteiden ajoittamiseksi ostettiin Uppsalan radiohiililaboratoriosta.

Brasilian hallitus on esittänyt päättyneen hankkeen löytöjä UNESCO:n maailmanperintölistalle ja Martti Pärssinen, Pirjo Virtanen ja Sanna Saunaluoma ovat esitelleet hankkeen tuloksia useissa kansainvälisissä kongresseissa ja siitä on uutisoitu laajalti kansainvälisesti.

Espanjan, Portugalin ja Latinalaisen Amerikan nykykirjallisuus 1970–2010

Auli Leskisen johtama kirjallisuushistoriallinen tutkimus *Espanjan, Portugalin ja Latinalaisen Amerikan nykykirjallisuus 1970–2010* tarkastelee kirjallisuuden kehitystä lusohispaanisilla alueilla suhteessa yhteiskuntien demokratiakehitykseen ja sananvapauteen. Hankkeessa on mukana kahdeksan tutkijaa: FT Elina Liikanen, FL Jarna Piippo, Dra Dolores Vilavedra, Dra Lourdes Otaegi, Dr Xavier Pla, Dr Sandro Maio, PhD Daniel Noemi Voionmaa ja FT Auli Leskinen. Hanke oli Koneen säätiön rahoittama. Instituutti tukee tutkimustuloksia esittelevän suomenkielisen teoksen julkaisua. Teoksen julkaisee Vastapaino vuonna 2018.

Muu tiedeohjelma

Instituutti osallistui aktiivisesti Tiedeinstituuttifoorumin kokouksiin Brysselissä ja Helsingissä sekä yhteisen Cultural Encounter -hankkeen suunnitteluun vuonna 2017.

2.6 Koulutuspalvelut ja koulutusyhteistyö

Instituutin keskeisiä yhteistyötahoja koulutuksen alalla vuonna 2017 olivat Iberialais-amerikkalaisten valtioiden tiede- ja koulutusjärjestö OEI, espanjalainen Santillanan säätiö, Madridin Complutense-yliopisto sekä Team Finland -verkostot Espanjassa, Portugalissa, Argentiinassa, Brasiliassa, Chilessä, Kolumbiassa, Meksikossa, Perussa ja Uruguayssa.

Instituutin koulutuskoordinaattori Anna Lipasti järjesti 15.-19.1.2017 suomalaisen koulutukseen liittyvän opettajavierailun espanjalaisille opettajille. 30 taideopettajaa (musiikki- ja kuvataide) vieraili Espoossa Mainingin ja Saunalahden kouluilla sekä Porvoon taidekoulussa. Helsingin yliopiston käyttäytymistieteen laitoksella dekaani Jari Lavonen piti heille esitelmän ja he osallistuivat musiikkieteen ja draamakoulutuksen luennoille. Lisäksi heille esiteltiin uutta opetussuunnitelmaa ja erityispedagogiikkaa Helsingin II Normaalilyseossa.

2.7 Instituutin julkaisutoiminta

Instituutilla on oma julkaisusarja *Acta Iberoamericana Fennica*. Sarjassa julkaistavat teokset liittyvät Instituutin hankkeisiin, suomalaiseen ja lusohispanisella alueella tuotettuun tieteelliseen toimintaan ja kulttuuriin. Lisäksi Instituutti tukee muiden teosten julkaisua ja tiedotusta.

Vuonna 2017 Instituutti tuki espanjalaisen nuoren arkkitehdin Moises Royon väitöskirjan editoidun version painatusta. Vertaisarvioitu teos *Pietilä – El edificio de Dipoli* julkaistaan Instituutin julkaisusarjassa vuonna 2018.

2.8 Viestintä ja näkyvyys mediassa

Iberialais-amerikkalainen säätiö on vuonna 2017 tehnyt viestintästrategian, jota Instituutin viestintästrategia noudattelee. Viestintästrategian tavoitteena on Instituutin ulkoisen viestinnän pitkäkestoinen kehittäminen ja vaikuttavuuden kasvu. Strategia tukee Instituutin aktiivista roolia SKTI ry:n toiminnassa ja edistää suomalaisen taiteen, tieteen ja elinkeinoelämän kansainvälistymistä ja Instituutin työn näkyvyyttä Instituutin ulkomaisilla toiminta-alueilla ja Suomessa.

Keskeisimpiä työkaluja ovat vuoden tärkeimpien tapahtumien ympärille laaditut viestintäkampanjat tapahtumaa toteuttavien yhteistyökumppanien kanssa. Instituutin päätapahtuma oli samalla sen näkyvin tapahtuma, 100 esinettä Suomesta -näyttely Madridin *Museo Nacional de Artes Decorativasissa*. Madridissa ja Barcelonassa on vaikea saada medianäkyvyyttä, koska tapahtumia on lukuisia päivittäin. Keskimäärin viikottain koko Espanjassa on noin 150 erilaisen näyttelyn avajaiset. Isot ja paikallisesti kohdennetut tapahtumat keräävät eniten kiinnostusta. Suurkaupunkien ulkopuolella paikallinen lehdistö tiedottaa tapahtumista jopa enemmän kuin pääkaupungissa. Näkyvyys kasvaa, jos paikallinen yhteistyökumppani on taloudellisesti mukana järjestämässä tapahtumaa.

Toisaalta monet suuret tapahtumat, joihin Instituutti osallistuu omalla ohjelmalla, kuten Madridin tai Lissabonin *Kirjojen yö* ovat mediatapahtumina suuria, mutta suomalainen tarjonta ei välttämättä erotu. Suhteellisen vaatimaton ja pienin kustannuksin toteutettu tapahtuma pienellä paikkakunnalla, voi saada laajemman näkyvyyden, kuten eri musiikkioppilaitoksissa paikkakunnalta toiselle kiertänyt, roll up -näyttelynä toteutettu *Sibelius 150*. Vuonna 2016 alkanut kiertonäyttely jatkoi kuluneena vuonna Albaceteen, Alcañiziin ja Zaragozaan. Kahdessa pienemmässä kaupungissa näyttely sai yhteensä 15 mediaosumaa, Albacetessa 11 ja Alcañizissa neljä. Paikallissanomalehti *Diario de Teruel* kirjoitti näyttelystä kolme kertaa, 13.3. ja 16.3.2017 online- ja 14.3. paperiversiossa.

Vuoden 2017 aikana on jatkettu entistä aktiivisemmin kohdennettua viestintää suoraan eri ryhmille sosiaalisessa mediassa. Vertailutietoja vuodesta 2016 ei ole, mutta kasvua on ollut etenkin Instagramissa, jossa julkaisuja vuoden 2017 aikana oli 126, seuraajia 550 ja tykkääjiä 4041. Tärkein verkkoviestintä tapahtuu edelleen www-sivujen kautta. Vuoden jälkimmäisen 6 kuukauden kävijämäärä oli 26 686. Eniten sivustokäyntejä oli Suomesta ja Espanjasta, jotka ovat vaihtuneet päittäin edellisistä vuosista. Näiden jälkeen eniten käyntejä on Ruotsista. Portugali ei tapahtumien suhteellisesta vähyydestä johtuen ole kymmenen eniten sivuilla käyneen maan joukossa, vaikka kaikki aineisto on saatavilla portugaliksi. Facebookissa seuraajia on 1797 ja kävijöitä viikottain n. 700–800.

Instituutilla on myös oma YouTube-kanava ja johtajalla henkilökohtainen Twitter-tili instituutin asioita varten. YouTube-videoita Instituutti julkaisi 11 kappaletta. Suosituin video työharjoittelusta Suomen Madridin-instituutissa on saanut yli 300 katselukertaa. Videon merkitys myös näkyi vuoden 2017 harjoittelijahakukierroksilla tiedon lähteenä ja kimmokeena hakea Madridiin.

Tarkempi otos mediaosumista liitteessä 2.

2.9 Yhteistyötahot

Yhdeksän Team Finland -verkostoa

Madridin-instituutti toimii aktiivisesti Team Finland -verkoston osana kaikkiaan yhdeksässä maassa ja yhteistyössä erityisesti kuvataiteen, teatterin, kirjallisuuden, musiikin, elokuvan ja videotaiteen tuottajien kanssa. Maat ovat Espanja, Portugali, Argentiina, Brasilia, Chile, Kolumbia, Meksiko ja sen alaisena Kuuba, Peru ja Uruguay. Yhteistyö painottui neljään Team Finlandin operatiiviseen alueeseen: maakuvatyöhön, ennakointiin, yhteisiin sisältöihin ja verkottumiseen.

Vuonna 2017 Espanjan Team Finland-verkoston tärkein yhteishanke olivat Timo Sarpanevan lasitöiden näyttely La Granjan lasimuseossa ja Madridin kirjamesut. Espanjan Team Finland -verkostossa toimivat Suomen Madridin-instituutti, Suomen suurlähetystö, Finpro ja Suomalais-espanjalainen kauppakamari. Verkostoa johti heinäkuun loppuun asti suurlähettiläs Roberto di Tanzi-Albi ja 1.9.2107 Suomen uusi suurlähettiläs, Tiina Jortikka-Laitinen.

Portugalin Team Finland -toimintaan osallistuvat Suomen Portugalin suurlähetystö, Finpro Portugali (toimii Madridin alaisuudessa), Suomen Madridin-instituutti ja Suomi-Portugali kauppakamari. Myös Algarven Suomi-seura on Portugalin Team Finlandin yhteistyötaho. Portugalissa toimivat Suomen kunniakonsulit sekä suomalaiset yritykset pyydetään tarpeen vaatiessa mukaan toimintaan. Portugalissa Team Finland-verkostoa johtaa suurlähettiläs Tarja Laitiainen.

Espanjan ja Portugalin Team Finland -verkostot kokoontuivat vuosittain järjestettävään Iberian aluekokoukseen vuoroin kummassakin maassa. Vuoden 2017 aluekokous siirtyi tammikuulle 2018 ja se järjestettiin Lissabonissa.

Madridin Complutense-yliopisto

Vuoden 2017 aikana on neuvoteltu Instituutin ja Complutense-yliopiston välisen yhteistyösopimuksen päivittämisestä. Instituutin olemassaolon ja toimivuuden kannalta suhde Espanjan suurimpaan yliopistoon Madridin Complutense-yliopistoon on keskeinen. Complutensen yliopistolla keskeisiä yhteistyötahoja ovat muun muassa rehtori Carlos Andradas Heranz, kansainvälisten asioiden vararehtori Isabel Durán Giménez-Rico, filologisen tiedekunnan dekaani Eugenio Ramón Luján Martínez, kansainvälisten suhteiden varadekaani Santiago López-Ríos sekä espanjalaisen filologian osaston johtaja Cristina Sánchez López. Kansainvälisten asioiden varadekaani López-Ríos vieraili syksyllä 2017 Helsingissä tavaten säätiön ja Helsingin yliopiston edustajia. Häntä isännöivät säätiön hallituksen puheenjohtaja Juha Korppi-Tommola ja Latinalaisen Amerikan tutkimuksen professori Martti Pärssinen.

Muut keskeiset yhteistyötahot

Instituutin tärkeimmät suomalaiset yhteistyötahot ovat Team Finland -verkostojen ohella Suomen suurlähetystöt Pyreneiden niemimaalla ja Latinalaisessa Amerikassa. Ensisijaisia paikallisia yhteistyökumppaneita ovat Espanjan itsehallintoalueiden aluehallitukset, Iberian niemimaan ja Latinalaisen Amerikan pääkaupunkien kulttuuri- ja koulutusalan johtajat ja edustajat, julkisen talouden piirissä toimivat muistiorganisaatiot, kuten museot ja arkistot, taidekeskukset, ohjelmatuottajat ja festivaalit. Madridin-instituutti on kulttuuriviennin

tehtävänsä ohella myös tiedeinstituutti, minkä vuoksi tärkeitä kumppaneita ovat myös muut yliopistot. Vuonna 2017 näitä olivat Latinalaisessa Amerikassa *Externado*-yliopisto Kolumbiassa ja *Universidad de la República* Uruguayssa.

Madridin kaupungin alueella toimivista yhteistyökumppaneista tärkeimmät vuonna 2017 olivat Complutense-yliopisto, kaupungin julkisrahoitteiset taidekeskukset, kuten Espanjan kulttuuriministeriön alainen merkittävä *Museo Nacional de Artes Decorativas* ja perinteikäs Círculo de Bellas Artes, maineikas Cervantes-instituutti, Madridin kirjamesujen organisaatio, Tierra de Fuego-kirjakauppa sekä yksityinen taidegalleria Trapézio.

Mualla Espanjassa merkittäviä yhteistyötahoja vuonna 2017 olivat Espanjan aluehallitusten ja kaupunkien kulttuuritoimet.

Latinalaisessa Amerikassa aktiivisia kumppaneita olivat Buenos Airesin, São Paolon, Liman, Ciudad de Méxicon ja Montevideon kaupunkien kulttuuritoimet, kyseiden maiden opetus- ja kulttuuriministeriöt, Buenos Airesin ja Montevideon kirjamesut, ja Brasiliassa Porto Alegren kirjamesut sekä Pinacotecan museo. Koska suomalaisilla taiteen alojen tiedotuskeskuksilla, ohjelmatuottajilla ja museoilla ei ole perinteisesti ollut vakiintunutta ja laajaa kontaktiverkostoa Latinalaisessa Amerikassa, Instituutin paikalliset kumppanit muodostuivat erityisen tärkeiksi.

Instituutti toimii Madridissa Pohjoismaiden suurlähetystöjen ja Instituutin muodostamassa kulttuuritoimijoiden verkostossa *”Los nórdicos”* sekä Euroopan kulttuuri-instituuttien ja suurlähetystöjen verkostossa EUNIC:issa niin Madridissa kuin Lissabonissa. Myös Latinalaisen Amerikan maissa pohjoismaisten suurlähetystöjen yhteistyö on Instituutille arvokas toimintalusta.

Suomessa tärkeimmät ja aktiivisimmat yhteistyötahot ovat Opetus- ja kulttuuriministeriö, Ulkoministeriö, Helsingin yliopisto, Helsingin yliopiston opettajankoulutuslaitos, Aalto-yliopisto, Kuvataideakatemia, Sibelius-Akatemia, Turun yliopisto, Tampereen yliopisto ja muut suomalaiset ammattikorkeakoulut ja yliopistot. Taiteen alan toimijoista keskeisiä kumppaneita olivat visuaalisen taiteen vientikeskus Frame, nykytaiteen museo Kiasma, Suomen Valokuvataiteen museo, suomalaisen mediataiteen levityskeskus AV-arkki, kirjallisuuden vientiorganisaatio FILL, teatterialan agentuuri Nordic Drama Corner, Suomen Taiteilijaseura, Muu ry sekä Suomen Elokuvasäätiö.

3 BUENOS AIRESIN TOIMIPISTE JA SUOMI-TALO

Buenos Airesin toimipiste

Vuonna 2014 säätiö laati kolmivuotisen toimintasuunnitelman toiminnan aloittamiseksi Argentiinassa ja päätti palkata osa-aikaisen kulttuurituottajan koordinoimaan säätiön toimintaa maassa. Osa-aikainen kulttuurituottaja palkattiin 1.4.2015 alkaen ja toiminta käynnistyi Suomen Argentiinan suurlähetystöltä vuokratuissa tiloissa.

Palkattu henkilöstö

Säätiön Buenos Airesin toimipisteessä on yksi osa-aikainen työntekijä, FM Jali Wahlsten (sopimus 1.4.2015–31.3.2018). Hän toimii sekä säätiön asiamiehenä Argentiinassa että Buenos Airesin toimipisteen kulttuurituottajana.

Asiamies toimii säätiön hallituksen alaisena. Toimenkuvaan kuuluvat säätiön toiminnan koordinointi, asiointi Argentiinan viranomaisten kanssa, toimipisteelle hyväksytyin budjetin ajantasainen seuranta, Suomi-talon hallinnointiin liittyvät asiat sekä yhteistyö muiden Team Finland -organisaatioiden kanssa.

Kulttuurituotanto suunnitellaan yhdessä Madridin-instituutin johtajan sekä säätiön muiden asiamiesten kanssa.

Toimitilat

Buenos Airesin toimipiste sijaitsee Suomen Argentiinan suurlähetystön yhteydessä suurlähetystöltä vuokratussa työtilassa (14.85 m²) Avenida Santa Fellä Retiron kaupunginosassa Buenos Airesin keskustassa.

Talous

Vuonna 2017 Buenos Airesin toimipiste sai Iberialais-amerikkalaiselta säätiöltä 40 000 euron rahoituksen kolmannen toimintavuoden kustannuksiin. Vuonna 2017 Buenos Airesin toimipisteen kokonaiskulut olivat 44 942,63 euroa. 40 000 euron ylittävä osa katettiin OKM:n säätiölle myöntämästä yleisavustuksesta.

Toiminta Argentiinassa

Toimipisteen keskeinen tehtävä vuonna 2017 oli kolmivuotisen toimintasuunnitelman toimeenpanoa ja toiminnan vakiinnuttamista edistävien kulttuuritapahtumien tuottaminen yhdessä paikallisten yhteistyötahojen kanssa.

Tapahtumatiedot liitteessä 1.

Suomi-talo

Iberialais-amerikkalainen säätiö omistaa Buenos Airesissa San Telmon perinteikkäässä kaupunginosassa San Juan -kadun varrella kiinteistön, nk. Suomi-talon eli entisen suomalaisen merimieskirkon. Kiinteistön omistus siirtyi Suomen valtiolta säätiölle 23.8.2006. Omistuksen luovutus tapahtui 8.2.2007 Suomen suurlähetystössä Buenos Airesissa järjestetyssä tilaisuudessa.

Rakennus ei ollut tyydyttävässä kunnossa. Vuonna 2010 saatiin ensimmäinen korjausvaihe loppuun sekä aloitettiin korjausten toinen vaihe, joka jatkui vuosina 2011 ja 2012. Vuonna 2013 kartoitettiin tehdyt ja vielä tehtävät työt ja todettiin rakennuksen korjauttamisen toimivaan kuntoon vaativan säätiön resursseihin nähden liian paljon varoja.

Vuoden 2017 aikana rakennuksen suurta salia hyödynnettiin kulttuurialan ammattilaisille suunnattujen Finlandia Hall -tapahtumien muodossa.

Säätiö tutkii eri vaihtoehtoja kiinteistön jalostamiseksi säätiön toiminnan kannalta tarkoituksenmukaisimmalla tavalla.

Madridissa 3.3.2018

Sarri Vuorisalo-Tiitinen

Johtaja

Helsingissä 8.3.2018

Elina Liikanen

Pääsihteeri

LIITTEET

Liite 1.

ESPANJA

Näyttelyt instituutin galleriassa:

20.1. –28.2.2017 Multicolor

Esa Ojalan julistenäyttely. Julisteet Lahden julistemuseon kokoelmista kolmelta eri vuosikymmeneltä (1981–2016). Kävijämäärä: 103.

7.3. –7.4.2017 Pinturas 2013–2016

Lauri Laineen barokista ja Zurbaránista vaikutteita saaneet maalaukset vuosina 2013–2016 valmistuneesta sarjasta. Kävijämäärä: 114.

18.4. –26.5.2017 Universum

Timo Kelarannan valokuvanäyttely Madridin kaduilta löytyneiden materiaalien ja hiljaisuuden kohtaamisesta. Kävijämäärä: 232.

14.9. –27.10.2017 Jarred and Displaced

Christoffer Relanderin valokuvanäyttely suomalaisista luontomaisemista lasipurkeissa. Kävijämäärä: 159.

3.11.2017 –5.1.2018 Somewhere in Between

Tero Puhan valokuvanäyttely muotoaan etsivästä ihmisyydestä. Valokuvia kolmesta sarjasta: *Unfinished* (2010), *21 grams*(2013) ja *Anatomy* (2012–2017). Kävijämäärä: 162.

Muut tapahtumat instituutin tiloissa:

27.4.2017 Tapas finlandesas -tapahtuma

Suomalaista ruokakulttuuria esittelevä tapas-ilta, harjoittelijoiden ideoima ja toteuttama. Kävijämäärä: 40 (loppuunmyyty).

18.5.2017 Pohjoismainen lukupiiri, Club de lectura nórdico

Pohjoismaisen lukupiirin suomalainen teos, Leena Krohnin *Tainaron*. Teoksen esittelivät Luisa Gutiérrez (teoksen kääntäjä) ja Nórdica-kustantamon johtaja Diego Moreno.

19.5.2017 Kirjanjulkistustilaisuus: Crisis Económica e implantación de la sociedad de la Información. Países Nórdicos y España.

Talouskriisin vaikutuksia tietoyhteiskuntaan kahdella geopoliittisella alueella käsittelevä teos. Panelistit: Javier Maestro Bäckbacka, Kirsti Baggethun, Juan José Fernández Sanz ja Julio Larrañaga Rubio. Moderaattori: Sarri Vuorisalo-Tiitinen. Yhteistyössä Complutense-yliopiston tutkijaryhmän kanssa. Yleisöä: 26.

20.6.2017 Unelmatarinoita

Monitaiteellisen taideprojektin esittely. Liittyy taideautomatkaan Suomesta Espanjan kautta Gambiaan vuoden 2017 aikana. Projekti dokumentoi ihmisten unelmia kuviksi, videoiksi, äänimaisemiksi, musiikiksi ja teksteiksi. Valokuvaaja Sini Suomi, näyttelijä Jussi Järvinen, muusikot Marjo Smolander ja Joonas Orava. Yleisöä: 10.

Club de finés, suomen kielen keskustelukerho

Eri tasoisille suomen kieltä jo osaaville mahdollisuus käyttää suomen kieltä, perehtyä eri teemojen kautta arkisanastoon ja puhekieleen sekä tutustua suomalaiseen kulttuuriin. Harjoittelijoiden vetämä, kokoontumiset Instituutin tiloissa ja vuonna 2017 myös sen ulkopuolella. Klubi kokoontui kahdeksan kertaa vuoden 2017 aikana:

13.2. El Día de la Amistad

14.3. La igualdad

27.4. Tapas finlandesas

15.6. Los destinos y actividades veraniegas en Finlandia

9.10 ¡Tomemos café! (The Toast Café)

8.11. El arte y el diseño finlandeses

30.11. Un pequeño paseo por la historia (Museo Nacional de Artes Decorativas)

19.12. Fiesta navideña

Toiminta muualla Madridissa:

10. –21.5.2017 Pink Twins IVAHM17-festivaalilla Neomudéjar-taidekeskuksessa

Suomalainen musiikkia ja visuaalista taidetta yhdistävän videotaideduon, veljekset Juha ja Vesa Vehviläinen, töitä. Vesa Vehviläinen piti keskustelutilaisuuden aiheesta 13.5.2017 Neomudéjarissa. Kävijämäärä: 250–300.

26.5.-11.6.2017 Madridin kirjamesut, Pohjoismaiden pöytä, El Retiron puisto

Yhteistyössä Tanskan, Suomen, Norjan ja Ruotsin suurlähetystöt, Suomen Madridin-instituutti ja Tierra de Fuego -kirjakauppa.

13. –26.7.2017 *Return Flight Ticket*, Galería Max Estrella

Espanjalaisen Nerea Ubieton kuratoima näyttely, palkinto *Curatorial Program for Research* -ohjelman järjestämästä kilpailusta. Video- ja performanssitaidetta, mukana Suomesta videotaitelija Nestori Syrjälä ja media- ja performanssitaitelija Anna Estarriola sekä Virosta multimediataitelijat Jaan Toomik ja Flo Kasearu. Yhteistyössä CPR-ohjelman, Viron kulttuuriministeriön, Viron nykytaiteen edistämiskeskuksen ja Galería Max Estrellan kanssa.

16.9.2017 *We Love Finland*: syyskauden avajaiset, Espacio Trapézio

We Love Helsingin ja Kyrö Distilleryn tuottama epävirallinen Suomi 100 -juhla. Suomalaista musiikkia ja videokoosteita eri vuosikymmeniltä, Napue Gin -maistiaiset. Kävijämäärä: 150 (pääsymaksu 5 e, loppuunmyyty).

25.-29.9.2017 EUNIC Espanja: Kielten viikko, eri tapahtumapaikkoja

- **26.9. kirjailijapaneeli, Cervantes-instituutti**
Kjell Westö, David Zábranský (Tšekki) ja José Ovejano (Espanja) keskustelivat nykykirjallisuudesta. Yleisöä: n. 80.
- **27.9. kääntäjäpaneeli, Suomen Madridin-instituutti**
Satu Ekman (Pérez-Reverten ja Falconesin kääntäjä suomen kielelle), Mariya Pachkova (Juan Marsén ja Bernardo Atxagan kääntäjä bulgarian kielelle) ja Denisa Škodová (Clara Sánchezin ja Elia Barcelón kääntäjä tšekin kielelle) keskustelivat espanjankielisen kirjallisuuden kääntämisestä ja sen saamasta vastaanotosta eri Euroopan maissa. Yleisöä: n. 30.
- **28.9. opastetut kierrokset Christoffer Relanderin näyttelyyn, Suomen Madridin-instituutti**
- **29.9. eurooppalaisten kielten pikakurssit, Goethe-instituutti**
Suomen ja suomenruotsin 30 min. minikursseja

4.10.2017 LIBER, kansainväliset kirjamessut, IFEMA-messukeskus

EUNIC Espanjan tapahtuma, Instituutti mukana esittelemässä eurooppalaisia käännösapurahoja. Tapahtumassa mukana Espanjan Euroopan komissio, Tšekin kulttuuri-instituutti, Goethe-instituutti, Italian kulttuuri-instituutti, Romanian kulttuuri-instituutti, Camões-instituutti, Ranskan kulttuuri-instituutti, Puolan kulttuuri-instituutti ja Cervantesin instituutti.

8.11.2017 Rax Rinnekangas: Maailman viimeinen kirjakauppa, Círculo de Bellas Artes

Suomalaisohjaaja Rax Rinnekankaan uusimman elokuvan ensiesitys Espanjassa. Näytöksen jälkeen paneelikeskustelu, jonka puheenjohtajana professori emeritus José Luis Girón. Ohjaaja ja elokuvan näyttelijöitä paikalla vastaamassa kysymyksiin. Yleisöä: 170.

15.11.–5.11.2017 *Música Experimental Finlandesa*, Espacio Trapézio

Espanjalaisen musiikkitieteilijän ja toimittajan Victor Aguadon kuratoima näyttely suomalaisesta kokeellisesta musiikista. Oheistapahtumia, joista Instituutti tuki muusikko LauNaun konserttia 6.11.2017. Yhteistyössä Frame Finland, AV-arkki, Suomen Madridin-instituutti, Espacio Trapézio ja The HUG. Kävijämäärä: n. 200.

16.11.2017–14.1.2018 Näyttely 100 esinettä Suomesta, Museo Nacional de Artes Decorativas

Suomen Viron-instituutin tuottama kiertonäyttely, joka avattiin Helsingin Designmuseossa maaliskuussa 2017. Sieltä näyttely saapui Tallinnan ja Oslon kautta Madridiin. Viimeinen kohde Madridin jälkeen Riika. Kävijämäärä: 17 141.

Oheistapahtumat:

- **Esine v. 1932 - 17.11.2017 Kari Korkman: esitelmä Escuela Superior de Diseño de Madridissa**
- **Esine v. 1938 - 29.11.2017 Katariina Lillqvist: Radio Dolores, Complutense-yliopisto, viestinnän tiedekunta**
Suomalaisohjaajan Espanjan sisällissotaan osallistuneesta suomalaissotilaasta kertova nukkeanimaatio. Näytöksen jälkeen paneelikeskustelu aiheesta, puheenjohtajana professori Javier Maestro. Ohjaaja yksi panelisteista. Yleisöä: 25.

- **Esine v. 1968 - 29.11.2017 Experiencias finlandesas en educación artística, instituutti**
Kaksi espanjalaista taideopettajaa esitteli kokemuksiaan Erasmus-vaihdosta suomalaisessa lasten ja nuorten taidekoulussa Porvoossa keväällä 2017. Opettajat olivat mukana Anna Lipastin järjestämällä opettajamatkalla tammikuussa 2017. Yleisöä: 30.
- **Esine v. 1970 - 8.1.2017 Mika Taanila: Futuro-talo, Museo Nacional de Artes Decorativas**
Dokumenttielokuva vuonna 1968 lanseeratun Futuro-talon matkasta ja menestyksestä Suomessa ja maailmalla. Kävijämäärä: 35 (istumapaikat täynnä).

Toiminta muilla Espanjan autonomisilla alueilla:

16.1.–3.3.2017 Sibelius 150 Albacetessa, La Manchassa

Suomen Madridin-instituutin ja Suomen suurlähetystön tuottama kaksikielinen roll up -näyttely Sibeliuksen (1865–1957) elämästä ja työstä jatkoi Espanjan-kiertuettaan Albaceten kuninkaalliseen musiikki- ja tanssikonservatorioon, *Real Conservatorio Profesional de Música y Danza de Albacete*. Näyttelyn kohderyhmä on etenkin nuoret. Näyttelyä täydensivät konservatorion järjestämät luennot ja konsertit sen oppilaille ja paikalliselle yleisölle. Kävijämäärä: arviolta 1500.

9.3. –21.4.2017 Sibelius 150 Alcañizissa, Aragónissa

Näyttely jatkoi Albacetesta Alcañizin musiikkikonservatorioon.

20.3.–24.9.2017 Timo Sarpaneva. Taidetta lasista. Collection Kakkonen: La Granja

Suomen lasimuseon kuratoima näyttely, jossa yli 150 teosta. Näyttely aloitti kansainvälisen kiertueen Espanjasta. Järjestäjät Real Fábrica de Cristales de la Granja ja Suomen lasimuseo. Näyttelyä tukivat Suomen opetus- ja kulttuuriministeriö, Suomen suurlähetystö ja Suomen Madridin-instituutti.

30.4. –11.6.2017 Sibelius 150 Zaragozassa, Aragónissa

Sibelius 150 -näyttelyn kymmenes espanjalainen kaupunki oli Zaragoza, jossa se oli esillä Zaragozan Auditoriossa. Näyttely saavutti siellä huippukävijämääränsä: 11 198.

PORTUGALI

24.6.2017 Noite da literatura europeia, Euroopan kirjallisuuden yö -tapahtuma Lissabonissa

Eurooppalaista kirjallisuutta juhlittiin viidettä kertaa Lissabonissa Carmo- ja Trindade -alueiden kulttuurikeskuksissa ja suurlähetystöissä. Tapahtuma on osa Lissabonin juhla viikkoa ja siinä oli mukana 11 eurooppalaista kirjailijaa yhdestätoista Euroopan maasta. Suomalaista kirjallisuutta edusti Arto Paasilinna teos Jäniksen vuosi.

Kävijämäärä: 1000–2000

23.9.2017 Día Europeo das Linguas -tapahtuma Lissabonissa

Instituutti osallistui Euroopan kielten päivään lasten kuvataidetyöpajalla, jossa opeteltiin suomenkielisiä sanoja. Työpajan veti Joana Caldeira. Instituutin Portugalin asianainen Francisca Aires tuotti ja johti lapsille suunnatun Suomi-tietoutta lisäävän taidetapahtuman.

5.12.2017–12.1.2018 Christoffer Relander: *Jarred and Displaced*

Nuoren valokuvataiteilija Christoffer Relanderin Madridista alkanut monivalotusprojekti jatkoi Lissaboniin. Näyttely oli esillä *Mona Idea Storen* galleriassa Lissabonin keskustassa. Kävijämäärä: 600–700.

SUOMI

Kolibri

26.9.2017 Seminaari: Monikielinen kasvatusta kotona ja koulussa, Kulttuurikeskus Caisa

Seminaarissa keskusteltiin monikielisyydestä koulussa sekä espanjan/portugalin- ja suomenkielisissä perheissä, joissa käytetään vielä kolmattakin kieltä (kuten galegoa, baskia, katalaania, guarania, englantia). Samalla jaettiin tietoa uusimmista kieltenoppimista tukevista hankkeista. Seminaarissa oli mahdollisuus jakaa kokemuksia kaksikielisyyden tukemisesta käytännössä. Moderaattori: Tanja del Angel (Familia ry).

Cinemaissí

18.10.–22.10.2017 Instituutin asiamies, ohjaaja Diego del Pozon vierailu Suomessa

- **18.10.** Esitelmä Helsingin yliopistolla: *Gabriela Mistral and Pablo Neruda, two Chilean Nobel winners and their legacies in dispute*
- **21.10.** Paneelikeskustelu: *Rodolfo Walsh and the testimony literature*, Luckan Verandan
- **Q & A:t elokuvasta Cantalao: 20.10.** Ravintola Dubrovnik, **21.10.** ja **22.10.** Elokuvasali Korjaamo

Kävijämäärä oheistilaisuuksissa yhteensä 122.

- Del Pozon ohjaaman elokuvan Cantalao näytökset ks. Q & A -tapahtumat

LATINALAINEN AMERIKA

Argentiina

Tapahtumat Suomi-talolla

17.12.2016–18.2.2017 Kuvataiteilijoiden Andrés Brückin ja Gustavo Eandin näyttely *Solo tú y yo*

7.4.2017 *Registro Creativo* -musiikkivideon kuvaus

Free jazzia ja tanssia. Yhteistyössä Creatividad Movimienton kanssa.

18.4 Koko Suomi tanssii – Suomi 100 -tanssihaaste. Harjoitukset ja videointi Suomi-talolla.

Yhteistuotanto Suomen Argentiinan suurlähetystön kanssa.

Tapahtumat muualla Buenos Airesissa

14–18.6.2017 Kirjailija Helena Sinervon osallistuminen Buenos Airesin kansainväliselle runofestivaalille

Tapahtumapaikka Centro Cultural Kirchner. Yhteistuotanto Sociedad de Escritoras y Escritores de la Argentinan (SEA) kanssa.

25.8.2017 Grand Dinner – illallinen taivaan alla. Esiintyjänä La Martino Orquesta Típica

Yhteistuotanto Suomen Buenos Airesin suurlähetystön ja Yhteismaan kanssa.

18.–20.9.2017 Kirjailija Kjell Westön vierailu Buenos Airesissa

Espejismo 38 -kirjan promootiotilaisuudet. Yhteistuotanto Librería Waldhuterin ja Contexto Editoresin kanssa. Keskustelutilaisuus Waldhuter-kirjakaupassa pohjoismaisten kielten kääntäjän, Christian Kupchikin kanssa fiktiosta, historiallisesta muistista ja suomalaisen kulttuurin kaksinaisuudesta. Vierailu Svenska Kulturfondenin rahoituksella.

3.-30.12.2017 Aki Kaurismäki -elokuvasarja. Kino Palais, Buenos Aires.

Viiden elokuvan sarja. 11 esitystä ja oheisohjelma. Kuratoinut Malena Souto Arena. Yhteistuotanto Kino Palaisin kanssa. Näytöksiin vapaa pääsy, kaikki näytökset täynnä.

Brasilia

10.–12.11.2017 Aki Ollikainen Porto Alegren kirjamesseilla

Kirjailija Aki Ollikainen osallistui Porto Alegren kirjamesseille. Hän mm. esiintyi 11.11.2017 Centro Cultural CEEE Erico Verissimossa yhdessä norjalaiskirjailija Dag Solstadin kanssa. Porto Alegren kirjamesset järjestettiin 63. kerran vuonna 2017. Porto Alegresta Ollikainen matkusti Rio de Janeiroon, missä hänellä oli Pontificia Universidade Católica järjestämää ohjelmaa. *Numa Editora* julkaisi vuonna 2017 Ollikaisen esikoisteoksen *Nälkävuosi* (2012) portugalinkielisen käännöksen.

Chile

19.-22.1.2017 Anne Rautiainen, Santiago a Mil -teatterifestivaali

Teatteriohjaaja ja dramaturgi Anne Rautiainen osallistui Suomen Madridin-instituutin kutsumana Santiago a Mil -teatterifestivaaliin. Mukana oli ammattilaisia 24 eri maasta. Rautiainen osallistui festivaali *Platea*-viikkoon, joka on kansainvälinen teatterialan ammattilaisten verkostoitumistapahtuma. Tavoitteena oli selvittää suomalaisen teatterin vientimahdollisuuksia festivaalille. Yhteistyökumppani teatterin tiedotuskeskus TINFO.

Meksiko

18.–19.5.2017 Compañía Kaari & Roni Martin: *KILL Carmen*, Festival de Mayo -tapahtuma, Guadalajara

Suomalainen tanssitaideriymä tekee teoksia, joissa sekoittuvat flamencon rytmikka ja suomalainen nykytaide. "**Kill Carmen**", on kriitikoiden ylistämä teos, joka yhdistää flamencon, funkin ja balkanin vaikutteita. Kaksi näytöstä kansainvälisessä tapahtumassa Teatro

Degolladossa. Yhteistyössä Helsingin juhlaviikot, Helsingin kulttuurikeskus, TINFO ja Suomen Madridin-instituutti.

18.12.2017–26.1.2018 Suomi 100 -valokuvanäyttely Galería de las Rejas de Chapultepec, Méxicon kaupunki

Suomalaisten valokuvaajien Meeri Koutaniemen, Tomi Parkkosen ja Lars Kastilanin valokuvia ulkoilmagalleriassa yhdellä Méxicon pääkaduista, Paseo de la Reformalla. Yhteensä 60 suurikokoista vedosta, joissa yhdistyvät suomalainen hyvinvointiyhteiskunta ja teknologinen kehitys ympäristönsuojelun ja luonnon kanssa. Yhteistyökumppanit Suomen Meksikon suurlähetystö ja Nokia.

Peru

25.–30.7.2017 Timo Parvela Liman kirjamessuilla

Kirjailija Timo Parvela esittelemässä espanjaksi käännettyjä Ella-kirjojaan. Yhteistyössä Suomen Perun suurlähetystön ja Perun kirjastonhoitajien ammattiyhdistyksen kanssa. Messuilla mukana myös lähetystön tuomana toinen suomalainen kirjailija, Minna Lindgren. Kirjamessujen Suomen pisteellä esiintyi suomalainen muusikko Ulla Suokko, jonka kanssa toteutettiin taidekasvatuskiertue.

Syksy 2017: Ulla Suokon taidekasvatusprojekti: Cuentos musicales -esitys lapsille ja työpajoja opettajille

Musiikkia ja kertomuksia interaktiivisesti lasten kanssa. Työpajoja taidekasvatuksesta koulun opettajille.

- **7.-8.9.2017 Limatambo**
Escuela de Sondor Imaculada Concepcionin koulun 60 oppilaalle ja opettajille
- **13.–15.9. Trujillo**
Useassa koulussa Cuentos Musicales -esitys ja työpajat opettajille
- **18.–24.9. Huancayo**
Perun perinteiset tarinankerrontafestivaalit *Festival todas las palabras, todas!*, jossa *Cuentos Musicales* -esityksiä, vierailuja kouluihin ja eri yhteisöihin sekä työpajoja opettajille
- **31.10.2017**
Corazón de los Apus, San Jerónimo, Cusco
- **6.11.2017**
Limatambo
- **15.11.-17.11.2017**
Trujillo

10.11.–10.12.2017 Kuutti Lavonen: Santos y non Santos, Centro Cultural Inca Garcilaso de la Vega, Lima

Taidegraafikko ja taidemaalari Kuutti Lavosen Suomi 100 -ohjelmaan kuuluva näyttely yhteistyössä Perun ulkoministeriön kulttuurikeskuksen, Galleria Dueton, Suomen Perun suurlähetystön ja Suomen Madridin-instituutin kanssa.

Uruguay

11.–25.10.2017 Jussi Tiainen: Inhimillinen arkkitehtuuri, Facultad de Arquitectura, Diseño y Urbanismo, Universidad de República, Montevideo

Valokuvaaja Jussi Tiaisen näyttely on aikaisemmin kiertänyt Suomen Madridin-instituutin järjestämänä ympäri Espanjaa, ja se on ollut esillä myös Chilessä. Näyttely pohjautuu Tiaisen kirjaan *Human Scale in Finnish Architecture – Arquitectura finlandesa a escala humana* (2011). Näyttelyssä on yhteensä 23 kuvaa ja tekstiä sisältävää valokuvapaneelia, jotka kuvaavat suomalaista arkkitehtuuria. Uruguayssa paneelit painettiin uudestaan rullattavalle materiaalille, jolloin paneeleita voidaan kierrättää muualla Latinalaisessa Amerikassa.

21.–24.9.2017 Kjell Westö: kansainväliset FILBAMVD-kirjamessut

Suomenruotsalainen kirjailija Kjell Westö osallistui kansainvälisten FILBA-kirjamessujen yhteydessä kolmeen tilaisuuteen Montevideossa:

- **21.9. Kirjailijatapaaminen Espanjan kulttuurikeskuksessa**
- **22.9. Kirjailijatapaaminen Escaramuza-kirjakaupassa**
- **24.9. Paneelikeskustelu: Väkiältä ja kirjallisuus, Museo Nacional de Artes Visuales**

Liite 2.

MEDIANÄKYVYYS

Otos merkittävimmistä mediaosumista Espanjassa, Portugalissa ja Latinalaisessa Amerikassa

Espanjassa

Madridissa 100 esinettä Suomesta -näyttelystä:

Room ja Experimenta (johtavat design-lehdet)

<https://www.roomdiseno.com/100-anos-x-100-objetos-diseno-finlandes-en-madrid/>

<https://www.experimenta.es/noticias/industrial/100-objetos-de-finlandia-100-anos-de-diseno-finlandes/>

20 minutos -ilmaislehti, jota madridilaiset lukevat metrossa

<https://www.20minutos.es/noticia/3192341/0/100-objetos-finlandia-exposicion-diseno-museo-artes-decorativas/>

ABC

http://www.abc.es/cultura/cultural/abci-finlandia-cien-anos-diseno-mas-democratico-201711280132_noticia.html

Telva, Elle, Harper's Bazaar (naistenlehdet / lifestyle)

<http://www.telva.com/estilo-vida/planes/2017/11/26/5a17dfbee2704e6b4f8b4623.html>

<https://www.elle.com/es/living/elle-decoration/g795637/agenda-arte-diciembre-esnero/>

Blogit:

The trendy man, tu gran viaje

<https://www.thetrendyman.com/single-post/2017/11/18/THIS-IS-FINLAND>

<https://www.tugranviaje.com/agenda-viajera/exposicion-100-objetos-de-finlandia/>

Espanjan kansallistelevio RTVE

<http://www.rtve.es/alcarta/videos/europa/europa-finlandia-2017-12-03-05-58-recording-24h/4345375/>

Madridin ulkopuolella Sibelius 150 -näyttelystä:

Pieni ja vaatimaton näyttely on kiertänyt jo toista vuotta ja siitä uutisoidaan edelleen paikallisissa medioissa, tv:ssä ja radiossa.

Albaceten kaupungissa 11 mediaosumaa.

Pienellä Alcañiz-paikkakunnalla neljä mediaosumaa: paikallislehti Diario de Teruel kirjoitti näyttelystä 13.3. ja 16.3. verkkolehdestään ja 14.3.2017 painetussa versiossa

Instituutin galleria

Instituutin gallerian näyttelyistä eniten medianäkyvyyttä sai Timo Kelarannan Universum-näyttely.

La Vanguardia

<http://www.lavanguardia.com/vida/20170403/421428282697/el-fotografo-timo-kelaranta-trae-a-madrid-la-muestra-universum-creada-con-materiales-recogidos-en-las-calles-madrilenas.html>

El periódico (3.4.2017)

<https://www.elperiodico.com/es/ocio-y-cultura/20170403/el-fotografo-timo-kelaranta-trae-a-madrid-la-muestra-universum-creada-con-materiales-recogidos-en-las-calles-madrilenas-5949182>

Ecodiario El Economista

<http://ecodiario.eleconomista.es/cultura/noticias/8269094/04/17/El-fotografo-Timo-Kelaranta-trae-a-Madrid-la-muestra-Universum-creada-con-materiales-recogidos-en-las-calles-madrilenas.html>

Diario Guadalajara (03.4.2017)

Portugalissa

Lissabonissa Noite da Literatura Europeia – Kirjallisuuden yö:

Diario de Noticias (esim. 23.5.2017 ja 19.6.2017), Antena 3 RV (23.6.2017)

<http://www.e-cultura.sapo.pt/evento/5530>

<https://www.dn.pt/artes/interior/noite-da-literatura-europeia-traz-partilha-de-bons-livros-8572151.html>

<https://www.dn.pt/artes/interior/obras-de-autores-europeus-lidas-em-voz-alta-na-noite-lisboeta-a-24-de-junho-8498485.html>

<http://media.rtp.pt/antena3/ouvir/noite-da-literatura-europeia-em-lisboa/>

Latinalaisessa Amerikassa

Meksikossa Suomi 100 -valokuvanäyttely

Méxicon kaupunki mukana järjestelyissä, suuri merkitys medianäkyvyydessä.

Capital 21 TV

<https://www.youtube.com/watch?v=1zOt15PfkZk>

La Jornada -päivälehti

<http://www.jornada.unam.mx/2017/12/30/cultura/a04a1cul>

Realidad 7

<https://www.realidad7.com/arte-y-cultura/exhiben-en-las-rejas-de-chapultepec-a-filandia>

El Influyente

<http://elinfluyente.mx/tienes-que-ver-estas-fotografias/>

Notimex

<http://www.notimex.gob.mx/ntxnotaLibre/469574>

Brasiliassa Feria do Livro do Porto Alegre

Keskikokoiset messut, joilla kansainvälinen vieras herättää kiinnostusta.

Correio do povo

<http://www.correiodopovo.com.br/ArteAgenda/Variedades/Feira%20do%20Livro/2017/11/634195/Aki-Ollikainen-lanca-na-Feira-do-Livro-obra-sobre-ano-em-que-a-fome-atingiu-a-Finlandia>

<http://www.correiodopovo.com.br/ArteAgenda/Variedades/Feira%20do%20Livro/2017/11/633270/Feira-do-Livro-comeca-com-aposta-no-poder-terapeutico-da-literatura-para-superar-crise>

Jornal no palco

<https://www.jornalnopalco.com.br/2017/09/12/duas-geracoes-de-escritores-escandinavos-falam-ao-publico-da-63a-feira-do-livro-de-porto-alegre/>

Blogi:

<http://felipevieira.com.br/site/porto-alegre-feira-do-livro-comeca-com-aposta-no-poder-terapeutico-da-literatura-para-superar-crise-por-eric-rauppcorreio-do-povo/>